

PUOLIVUOSIKATSAUS
TAMMI – KESÄKUU 2016

Q2

10.8.2016

SISÄLTÖ

Yhteenveto	3
Vuoden 2016 toinen vuosineljännes lyhyesti	5
Liiketoiminta-alueet	6
Vahinkovakuutus	6
Osakkuusyhtiö Nordea Bank AB	9
Henkivakuutus	11
Omistusyhteisö	13
Muut tapahtumat	14
Henkilöstö	14
Palkitseminen	14
Osakkeet ja osakepääoma	14
Luottoluokitukset	16
Vakavaraisuus	16
Velkarahoitus	17
Tulevaisuuden näkymät	18
Näkymät loppuvuodelle 2016	18
Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	18
Taulukot	20
Konsernin taloudellinen kehitys	20
Tunnuslukujen laskentakaavat	21
Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain	23
Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	24
Konsernitase, IFRS	25
Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS	26
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	27
Liitetiedot	28
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	28
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.6.2016	29
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.6.2015	30
Tase segmenteittäin 30.6.2016	31
Tase segmenteittäin 31.12.2015	32
Muut liitetiedot	33
1 Vakuutusmaksut	33
2 Sijoitustoiminnan nettotuotot	34
3 Korvauskulut	37
4 Henkilöstökulut	38
5 Aineettomat hyödykkeet	39
6 Rahoitusvarat	40
7 Johdannaissopimukset	41
8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia	42
9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset	45
10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyssanalyysi	47
11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	47
12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	48
13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	50
14 Rahoitusvelat	50
15 Ehdolliset velat ja sitoumukset	51
16 Vahinkovakuutuksen tulosanalyysi	53
17 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)	54

Sampo-konsernin tulos tammi-kesäkuulta 2016

Sampo-konsernin tulos ennen veroja tammi-kesäkuussa 2016 oli 893 miljoonaa euroa (1 015). Markkina-arvojen muutokset huomioiva konsernin laaja tulos aleni 607 miljoonaan euroon (1 147).

- Osakekohtainen tulos oli 1,40 euroa (1,60). Markkina-arvoin laskettu osakekohtainen tulos oli 1,08 euroa (2,05). Konsernin oman pääoman tuotto oli 10,9 prosenttia (20,9) tammi-kesäkuussa 2016. Osakekohtainen substanssi oli kesäkuun 2016 lopussa 18,83 euroa (23,79). Toukokuun alussa maksettiin osinkoa 2,15 euroa osakkeelta.
- Vahinkovakuutusliiketoiminnan tulos ennen veroja oli 436 miljoonaa euroa (511). Tammi-kesäkuun 2016 yhdistetty kulusuhde oli 83,7 prosenttia (85,0). Ennätysellisen alhaiseen yhdistettyyn kulusuhteeseen vaikutti Ruotsin liikennevakuutuksen vastuuvälästä ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2016 purettu 72 miljoonaa euroa. Myös vertailulukuun sisältyy kertaluonteisia eriä. Ilman näitä eriä yhdistetty kulusuhde tammi-kesäkuussa 2016 oli 87,1 prosenttia ja 87,2 prosenttia vastaavana aikana vuotta aiemmin. Oman pääoman tuotto oli 16,2 prosenttia (31,2). Osuus Topdanmarkin ensimmäisen vuosipuoliskon 2016 tuloksesta oli 19 miljoonaa euroa (24).
- Nordean tammi-kesäkuun 2016 nettotuloksesta kirjattiin Sammolle 364 miljoonaa euroa (418). Nordean oman pääoman tuotto oli 10,8 prosenttia (13,7). Basel III -säännösten mukaan laskettu ydinvakavaraisuusuhde (CET1) nousi 16,8 prosenttiin (16,5). Segmenttiraportoinnissa Nordean tulososuus on sisällytetty Omistusyhteisö-segmenttiin.
- Henkivakuutussegmentin tulos ennen veroja nousi 103 miljoonaan euroon (81). Oman pääoman tuotto laski 6,5 prosenttiin (21,8).

Avainluvut

Milj. e	1-6/2016	1-6/2015	Muutos,%	4-6/2016	4-6/2015	Muutos,%
Tulos ennen veroja	893	1 015	-12	477	528	-10
Vahinkovakuutus	436	511	-15	220	310	-29
Osakkuusyhtiö Nordea	364	418	-13	205	195	5
Henkivakuutus	103	81	28	51	42	21
Omistusyhteisö (pl. Nordea)	-11	7	-	1	-19	-
Tilikauden tulos	783	894	-12	421	459	-8
			Muutos			Muutos
Tulos/osake, euroa	1,40	1,60	-0,20	0,75	0,82	-0,07
Tulos/osake markkina-arvoin, euroa	1,08	2,05	-0,97	0,72	0,80	-0,08
Substanssi/osake, euroa*)	18,83	23,79	-4,96	-	-	-
Keskim. henkilöstömäärä (FTE)	6 774	6 725	49	-	-	-
Konsernin vakavaraisuusuhde, % *)	145	145	0	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	10,9	20,9	-10,0	-	-	-

*) Vertailuajankohta 31.12.2015

Puolivuosisikatsauksen tiedot eivät ole tilintarkastettuja. Tuloslaskelmaeriä vertaillaan viime vuoden vastaavan ajankohdan lukuihin. Tase-erien vertailuajankohtana on vuoden 2015 lopun tilanne, jollei toisin ole ilmoitettu.

Puolivuosisikatsauksessa käytetyt vaihtokurssit

	1-6/2016	1-3/2016	1-12/2015	1-9/2015	1-6/2015
EUR 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	9,3023	9,3241	9,3534	9,3709	9,3416
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	9,4242	9,2253	9,1895	9,4083	9,2150
DKK 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,2486	1,2501	1,2542	1,2567	1,2530
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,2668	1,2381	1,2314	1,2612	1,2352
NOK 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	0,9875	0,9790	1,0475	1,0646	1,0809
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,0133	0,9799	0,9570	0,9878	1,0482

Vuoden 2016 toinen vuosineljännes lyhyesti

Sampo-konsernin toisen vuosineljänneksen 2016 tulos ennen veroja oli 477 miljoonaa euroa (528). Osakekohtainen tulos oli 0,75 euroa (0,82). Osakekohtainen tulos markkina-arvoin oli 0,72 euroa (0,80).

Osakekohtainen substanssi aleni vuoden 2016 toisella neljänneksellä 3,26 euroa ja oli 18,83 euroa. Osakekohtaisen substanssin alenemisen selittää suurelta osin 3.5.2016 maksettu 2,15 euron osakekohtainen osinko sekä Nordean ja Topdanmarkin arvostuserojen supistuminen.

Vahinkovakuutusliiketoiminnan yhdistetty kulusuhde oli toisella vuosineljänneksellä 84,5 prosenttia (80,9). Tulos ennen veroja aleni 220 miljoonaan euroon (310). Osakkuusyhtiö Topdanmarkin tuloksesta kirjattiin vahinkovakuutustoiminnan tulokseen 14 miljoonaa euroa (12).

Sammon tulokseen kirjattiin 205 miljoonaa euroa (195) Nordean vuoden 2016 toisen neljänneksen tuloksesta.

Henkivakuutusliiketoiminnan tulos ennen veroja nousi 51 miljoonaan euroon (42). Laskuperustekorkoiseen vakuutuskantaan tehtiin 24 miljoonan euron korkotäydennykset alhaisen korkotason johdosta. Maksutulo aleni 17 prosenttia 248 miljoonaan euroon vuodentakaisesta 299 miljoonasta eurosta.

Liiketoiminta-alueet

Vahinkovakuutus

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutus konserni, joka toimii myös kaikissa Baltian maissa. Sampo-konsernin vahinkovakuutuksen emoyhtiö If Skadeförsäkring Holding AB:n pääkonttori on Ruotsissa. Tytäryhtiöidensä ja sivukonttoriensa kautta If tarjoaa vakuutusratkaisuja ja -palveluja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Baltiassa. Ifin toiminnot jakautuvat neljään liiketoiminta-alueeseen: Henkilöasiakkaat, Yritysiasiakkaat, Suurasiakkaat ja Baltia. Tanskalainen vakuutusyhtiö Topdanmark on Ifin osakkuusyhtiö.

Tulos						
Milj. e	1-6/2016	1-6/2015	Muutos, %	4-6/2016	4-6/2015	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	2 558	2 628	-3	1 040	1 065	-2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	80	173	-54	44	94	-53
Liiketoiminnan muut tuotot	14	15	-7	7	8	-16
Korvauskulut	-1 312	-1 519	-14	-669	-802	-17
Vakuutus- ja sijoitussopimus-velkojen muutos	-426	-448	-5	33	39	-15
Henkilöstökulut	-250	-106	136	-123	27	-552
Liiketoiminnan muut kulut	-240	-247	-3	-123	-128	-4
Rahoituskulut	-7	-9	-30	-3	-5	-36
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	19	24	-20	15	12	20
Tulos ennen veroja	436	511	-15	220	310	-29
Avainluvut			Muutos			Muutos
Yhdistetty kulusuhde, % *)	83,7	85,0	-1,3	84,5	80,9	3,6
Riskisuhde, %	61,6	69,7	-8,1	62,4	72,7	-10,3
Toimintakulusuhde, %	22,2	15,4	6,8	22,1	8,3	13,8
Liikekulusuhde, %	16,8	9,6	7,2	16,7	2,6	14,1
Oman pääoman tuotto, %	16,2	31,2	-15,0	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	6 177	6 148	29	-	-	-

*) Ilman kertaluonteisia eriä yhdistetty kulusuhde vuoden 2016 tammi-kesäkuulta olisi ollut 87,1 prosenttia ja vuoden 2015 vastaavalta ajanjaksolta 87,2 prosenttia.

Vahinkovakuutustoiminnan tekninen tulos oli ensimmäisellä vuosipuoliskolla poikkeuksellisen vahva. Tulos aleni yksinomaan siksi, että sijoitustoiminnan tuotot pienenevät. Matala korkoympäristö rasittaa sijoitustoiminnan tuloksen ohella koko liiketoiminnan tulosta, kun annuiteettien diskonttaamiseen käytettävät korot muuttuvat. Vakavaraisuusasema säilyi vahvana.

Vahinkovakuutustoiminnan tammi-kesäkuun 2016 tulos ennen veroja oli 436 miljoonaa euroa (511). Yhdistetty kulusuhde parani 83,7 prosenttiin (85,0) ja riskisuhde 61,6 prosenttiin (69,7).

Vuoden 2016 ensimmäisellä vuosineljänneksellä Ruotsin vakuutusyhtiöiden keskusjärjestön suorittaman kuolevuustaulustoja koskeneen tutkimuksen seurauksena liikennevakuutuksen vastuuvulkaa purettiin 72 miljoonaa euroa. Tämä alensi tammi-kesäkuun 2016 yhdistettyä kulusuhdetta 3,4 prosenttiyksiköllä. Vertailulukuun sisältyy kaksi kertaluonteista erää: Norjan-toimintojen henkilöstön eläkejärjestelmän muutos ja annuiteettien diskonttaamiseen Suomessa käytettävän koron lasku 2,0 prosentista 1,5 prosenttiin. Näiden yhteenlaskettu vaikutus paransi yhdistettyä kulusuhdetta 2,2 prosenttiyksiköllä.

Aikaisempina tilikausina sattuneisiin vahinkoihin varattua korvausvastuuta purettiin 95 miljoonaa euroa tammi-kesäkuussa 2016. Vuotta aiemmin samana ajanjaksona annuiteettien diskonttaamiseen Suomessa käytettyä korkoa alennettiin, josta seurasi 110 miljoonan euron suuruinen vastuuvulan kasvattamistarve. Oman pääoman tuotto aleni 16,2 prosenttiin (31,2). Vahinkovakuutuksen käyvän arvon rahasto oli kesäkuun 2016 lopussa 355 miljoonaa euroa (391). Osakkuusyhtiö Topdanmarkin tuloksesta yhdisteltävä osuus tammi-kesäkuun 2016 tuloksesta oli 19 miljoonaa euroa (24).

Vakuutustekninen tulos kasvoi 352 miljoonaan euroon (342). Vakuutusliikkeen tuotto (vakuutusteknisen tuloksen suhde omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin) parani edelleen ja oli 16,6 prosenttia (15,7).

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	1-6/2016	1-6/2015	Muutos	1-6/2016	1-6/2015	Muutos
Henkilöasiakkaat	81,2	90,0	-8,7	59,1	67,2	-8,2
Yritysiakkaat	87,8	94,3	-6,5	65,2	71,4	-6,2
Suurasiakkaat	89,5	105,7	-16,2	67,2	84,1	-16,9
Baltia	90,5	84,6	5,9	61,9	54,3	7,6
Ruotsi	76,4	87,1	-10,7	55,9	65,1	-9,2
Norja	88,3	90,2	-1,9	65,3	67,2	-1,9
Suomi	85,0	104,6	-19,6	62,5	83,1	-20,5
Tanska	94,7	92,6	2,1	67,6	65,6	2,0

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	4-6/2016	4-6/2015	Muutos	4-6/2016	4-6/2015	Muutos
Henkilöasiakkaat	83,7	90,4	-6,7	61,6	67,7	-6,1
Yritysiakkaat	87,9	98,0	-10,1	65,6	75,1	-9,5
Suurasiakkaat	81,3	122,2	-40,9	58,7	100,9	-42,2
Baltia	90,2	86,2	4,0	60,6	55,9	4,7
Ruotsi	89,6	84,6	5,0	69,4	62,8	6,6
Norja	77,6	87,0	-9,4	55,3	64,3	-9,0
Suomi	83,1	129,0	-45,9	60,0	106,8	-46,8
Tanska	93,9	82,5	11,4	65,9	55,8	10,1

Ruotsin liikennevakuutukseen liittyvä 72 miljoonan euron vastuuvelan purku vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä paransi sekä Ruotsin maakohtaista tulosta että Henkilöasiakkaiden ja Yritysiasiakkaiden tulosta vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla. Vaikutus yhdistettyyn kulusuhteeseen oli Ruotsin liiketoiminnassa 10,0 prosenttiyksikköä, Henkilöasiakkaat-liiketoiminnassa 4,7 prosenttiyksikköä ja Yritysiasiakkaat-liiketoiminnassa 1,6 prosenttiyksikköä. Suurasiakkaat-liiketoiminnan toinen vuosineljännes oli vahva ja yhdistetty kulusuhde parani vuoden 2016 tammi-kesäkuussa 89,5 prosenttiin (105,7). Liiketoiminta-alueen suurvahinkokehitys oli 21 miljoonaa euroa odotettua parempi huhti-kesäkuussa 2016. Ifin suurvahingoista maksamat korvauskulut olivat tammi-kesäkuussa 2016 yhteensä 7 miljoonaa euroa odotettua alhaisemmat.

Ruotsissa annuiteettien diskonttaamiseen käytetty korko laski -0,16 prosenttiin kesäkuun 2016 lopussa, mikä heikensi ensimmäisen vuosipuoliskon tulosta 38 miljoonalla eurolla. Diskonttokorko oli vuoden 2015 lopussa 0,41 prosenttia. Suomen vastaava korko säilyi muuttumattomana 1,5 prosentissa. Suomen vertailulukuja rasittaa vuoden 2015 toisella neljänneksellä toteutettu diskonttokoron alennus. Norjan liiketoimintojen yhdistetty kulusuhde kehittyi toisella vuosineljänneksellä hyvin pääasiassa vähäisten suurvahinkojen seurauksena.

Bruttovakuutusmaksutulo oli 2 683 miljoonaa euroa (2 760) tammi-kesäkuussa 2016. Valuuttakurssimuutokset huomioon ottaen maksutulo supistui 0,3 prosenttia. Maksutulo kasvoi Henkilöasiakkaat-liiketoiminnassa ja Baltiassa. Yritys- ja Suurasiakkaissa maksutulo laski. Ruotsissa ja Tanskassa nähtiin hyvää kasvua, mutta Suomessa ja Norjassa maksutulo supistui.

Toimintakulusuhde oli 22,2 prosenttia (15,4) ja liikekulusuhde 16,8 prosenttia (9,6). Vertailulukuja alentaa 7,2 prosenttiyksiköllä Ifin Norjassa toteuttama eläkejärjestelmän kertaluonteinen muutos.

Ifin sijoitusomaisuuden arvo oli 30.6.2016 yhteensä 11,5 miljardia euroa (11,4). Tästä 81 prosenttia (74) oli sijoitettuna korkoinstrumentteihin, 7 prosenttia (12) rahamarkkina-instrumentteihin ja 12 prosenttia (13) osakkeisiin. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 80 miljoonaan euroon (173). Sijoitusten tuotto käyvin arvoon oli 0,5 prosenttia (2,1) tammi-kesäkuussa 2016. Korkosijoitusten duraatio oli 1,5 vuotta (1,2) ja keskimääräinen maturiteetti 3,0 vuotta (2,6). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla laskettuna (running yield) oli kesäkuun 2016 lopussa 1,7 prosenttia (2,0).

Osakkuusyhtiö Nordea Bank AB

Nordea on yksi Euroopan kymmenestä suurimmasta yleispankista markkina-arvolla mitattuna. Nordealla on noin 11 miljoonaa asiakasta, 30 000 työntekijää ja 600 konttoritoimipaikkaa. Nordean osake noteerataan Nasdaqin pörseissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa. Nordeaa on käsitelty Sammon konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiönä ja segmenttiraportoinnissa osuus sen tuloksesta sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin.

Tulos

Milj. e	1-6/2016	1-6/2015	Muutos, %	4-6/2016	4-6/2015	Muutos, %
Rahoituskate	2 340	2 527	-7	1 172	1 274	-8
Liiketoiminnan tuotot yhteensä*	4 700	5 242	-10	2 405	2 523	-5
Tulos ennen luottotappioita	2 467	2 869	-14	1 350	1 338	1
Luottotappiot, netto	-238	-225	6	-127	-103	23
Liikevoitto*	2 078	2 644	-21	1 072	1 235	-13
Osakekohtainen tulos, laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa	0,44	0,51		0,25	0,24	
Oman pääoman tuotto*, %	10,8	13,7		11,4	13,1	

*) Pois lukien kertaluonteiset erät (Q2/2016: 151 milj. euron myyntivoitto verojen jälkeen liittyen Visa European osakkeiden myyntiin Visa Inc.:lle).

Sampo Oyj omisti kesäkuun 2016 lopussa 860 440 497 Nordean osaketta, joka vastaa 21,2 prosenttiin omistusosuutta. Osakkeista maksettu keskihinta oli 6,46 euroa ja kirja-arvo konsernitaseessa oli 8,24 euroa osakkeelta. Nordean osakkeen päätöskurssi oli kesäkuun 2016 lopussa 7,52 euroa.

Nordean tuotot pysyivät hyvällä tasolla hitaasta talouskasvusta ja finanssimarkkinoiden levottomuudesta huolimatta. Rahoituskatteeseen kohdistuneet marginaalipaineet ovat alkaneet tasoittua ja käänteeseen uskotaan tapahtuvan vuoden 2016 jälkipuoliskosta lähtien. Kulut kehittyivät suunnitelmien mukaisesti ja luottojen laatu on pysynyt vakaana.

Seuraava teksti perustuu Nordean 20.7.2016 julkaisemaan tulostiedotteeseen tammi-kesäkuulta 2016.

Liiketoiminnan tuotot vähenivät viime vuoden tammi-kesäkuusta 9 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (-10 prosenttia euroissa laskettuna). Liikevoitto, pois lukien kertaluonteiset erät, pieneni 20 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (-21 prosenttia euroissa laskettuna).

Rahoituskate pieneni viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta 4 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (-7 prosenttia euroissa laskettuna). Liiketoiminta-alueiden keskimääräiset luottovolyymit kasvoivat paikallisissa valuutoissa laskettuna 2 prosenttia ja keskimääräiset talletusvolyymit 5 prosenttia vuoden 2015 tammi-kesäkuusta. Sekä luotto- että talletusmarginaalit kapenivat (luottomarginaalit 5 miljoonaa euroa ja talletusmarginaalit 89 miljoonaa euroa) viime vuodesta.

Nettomääräiset palkkiotuotot pienenevät 3 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (-4 prosenttia euroissa laskettuna). Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä laski 28 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (-27 prosenttia euroissa laskettuna).

Liiketoiminnan kulut, pois lukien kertaluonteiset erät, kasvoivat 2 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (pysyivät euroissa laskettuna edellisvuoden tasolla). Kuluja kertyi 2 384 miljoonaa euroa, joka vastaa vuodelle 2016 asetetun suunnitelman julkistamisen yhteydessä kerrottua kulutavoitetta. Henkilöstökulut laskivat 2 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna.

Nettomääräiset luottotappiot kasvoivat 238 miljoonaa euroon. Niiden osuus luotonannosta oli 0,14 prosenttia (0,13 prosenttia vuoden 2015 tammi-kesäkuussa).

Valuuttakurssimuutokset pienensivät tuottoja 2 prosenttiyksikköä ja kuluja 1 prosenttiyksikön sekä luotto- ja talletusvolyymejä noin 2 prosenttiyksikköä, kun lukuja verrataan vuoden 2015 tammi-kesäkuun lukuihin.

Tulos laski 11 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (-13 prosenttia euroissa laskettuna) ja oli 1 778 miljoonaa euroa. Kulu/tuotto-suhde oli 51 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 45 prosenttia.

Konsernin Basel III -säännösten mukaan laskettu ydinvakavaraisuussuhde (CET1) koheni neljänneksen aikana 0,10 prosenttiyksikköä ja oli vuoden 2016 toisen neljänneksen lopussa 16,8 prosenttia. Ydinvakavaraisuussuhde parani, kun ydinpääoma kasvoi valuuttakurssimuutosten seurauksena ja riskipainotetut erät pienenevät 0,1 miljardia euroa.

Ruotsin Finanssivalvonta hyväksyi 17.5.2016 suunnitelmat, joiden mukaan Nordean tytäryhtiöt Suomessa, Norjassa ja Tanskassa fuusioidaan Nordea Bank AB:hen (publ). Nordea aikoo toteuttaa fuusiosuunnitelmat tammikuun 2017 alussa.

Lisätietoja Nordea Bank AB:stä ja sen vuoden 2016 tammi-kesäkuun tuloksesta on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Henkivakuutus

Mandatum Life -konserni koostuu Sampo Oyj:n sataprosenttisesti omistamasta tytäryhtiöstä Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiöstä ja sen viidestä tytäryhtiöstä. Emoyhtiö Mandatum Life on vastuussa myynnistä ja kaikista vakuutusyhtiölain määrittämistä toiminnoista. Tytäryhtiöt ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy, Mandatum Life Fund Management S.A., Innova Palvelut Oy sekä Mandatum Life Insurance Baltic SE.

Tulos						
Milj. e	1-6/2016	1-6/2015	Muutos, %	4-6/2016	4-6/2015	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	492	676	-27	248	299	-17
Sijoitustoiminnan nettotuotot	82	599	-86	147	65	126
Muut tuotot	6	8	-24	4	6	-41
Korvauskulut	-562	-588	-5	-270	-288	-6
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	146	-548	-	-49	-7	591
Henkilöstökulut	-22	-24	-7	-11	-12	-7
Muut kulut	-35	-40	-11	-15	-20	-23
Rahoituskulut	-3	-4	-3	-2	-2	28
Tulos ennen veroja	103	81	28	51	42	21
Avainluvut			Muutos			
Liikekustannussuhde, %	105,2	99,8	5,4	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	6,5	21,8	-15,3	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	541	520	21	-	-	-

Henkivakuutustoiminnan tulos kasvoi pääomamarkkinoiden haasteista huolimatta. Lisäksi vastuovelkaa täydennettiin entisestään matalan korkotason jatkumisen varalta. Mandatum Lifen vakavaraisuus säilyy edelleen vahvana siirtymäsäännökset huomioiden.

Henkivakuutustoiminnan tulos ennen veroja kasvoi 103 miljoonaan euroon (81) tammi-kesäkuussa 2016. Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos aleni verojen jälkeen 44 miljoonaan euroon (144). Oman pääoman tuotto (RoE) oli 6,5 prosenttia (21,8). Käyvän arvon rahasto laski 492 miljoonaan euroon (532).

Mandatum Life -konsernin kokonaisvastuovelka oli kesäkuun 2016 lopussa 10,7 miljardia euroa (10,9). Vuoden 2016 ensimmäisellä vuosipuoliskolla laskuperustekorkoisen vastuuvelan määrä pieneni 4,9 miljardiin euroon (5,0). Tammi-kesäkuussa 2016 korkeamman laskuperustekoron (3,5 ja 4,5 prosenttia) vakuutuskannat pienenivät 108 miljoonalla eurolla 3 miljardiin euroon. Sijoitussidonnainen vastuovelka pysyi miltei ennallaan 5,9 miljardissa eurossa, joka oli 55 prosenttia (54) koko vastuuvasta.

Mandatum Life on täydentänyt laskuperustekorkoista vastuuvastaansa yhteensä 232 miljoonalla eurolla (244) matalan korkotason vuoksi. Luvussa ei ole huomioitu ns. eriytettyyn kantaan liittyvää täydennystä. Vuoden 2016 osalta tuottovaadetta laskettiin 0,5 prosenttiin, vuoden 2017

osalta 1,0 prosenttiin ja vuoden 2018 osalta 1,75 prosenttiin. Eriytetyn kannan diskonttokorko on 0,75 prosenttia.

Mandatum Life -konsernin sijoitusomaisuuden, pois lukien sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleva 5,8 miljardin euron (5,9) omaisuus, arvo oli kesäkuun 2016 lopussa markkina-arvoin mitattuna 6,5 miljardia euroa (6,7).

Mandatum Lifen alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvelan katteena oleva omaisuus oli 30.6.2016 markkina-arvoin 5,3 miljardia euroa (5,5), josta 45 prosenttia (47) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 10 prosenttia (7) rahamarkkinoille, 29 prosenttia (29) osakkeisiin ja 16 prosenttia (16) muihin instrumentteihin. Sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin vuoden 2016 tammi-kesäkuussa oli 1,5 prosenttia (5,9). Korkosijoitusten duraatio oli kesäkuun 2016 lopussa 2,2 vuotta (2,1) ja keskimääräinen maturiteetti 2,7 vuotta (2,8). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla laskettuna (running yield) oli 3,1 prosenttia (2,9).

Eriytetyn kannan katteena olevien sijoitusten arvo oli 1,2 miljardia euroa (1,2), josta 75 prosenttia (71) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 6 prosenttia (9) rahamarkkinoille, 12 prosenttia (12) osakkeisiin ja 7 prosenttia (8) muihin instrumentteihin. Eriytetyn kannan sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin oli 1,7 prosenttia (3,0) tammi-kesäkuussa 2016. Kesäkuun 2016 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,7 vuotta (2,3) ja keskimääräinen maturiteetti 4,0 vuotta (3,8). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla laskettuna (running yield) oli 1,9 prosenttia (0,8).

Mandatum Lifen vakavaraisuusasemaa on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Kustannusliikkeen tulos oli 9 miljoonaa euroa (13). Riskiliikkeen tulos oli 10 miljoonaa euroa (11).

Mandatum Life -konsernin omalla vastuulla oleva maksutulo tammi-kesäkuulta 2016 supistui 492 miljoonaan euroon (676). Mandatum Lifen markkinaosuus oli Suomessa 21,2 prosenttia (18,0).

Omistusyhteisö

Sampo Oyj hallinnoi vahinko- ja henkivakuutustoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitään. Lisäksi yhtiö omisti 30.6.2016 noin 21,2 prosenttia Pohjoismaiden suurimman pankin Nordean osakepääomasta. Nordea on Sampo Oyj:n osakkuusyhtiö.

Tulos						
Milj. e	1-6/2016	1-6/2015	Muutos, %	4-6/2016	4-6/2015	Muutos, %
Sijoitustoiminnan nettotuotot	3	52	-95	1	4	-60
Liiketoiminnan muut tuotot	8	8	-4	4	4	4
Henkilöstökulut	-6	-10	-42	-2	-4	-62
Liiketoiminnan muut kulut	-7	-7	3	-4	-4	-11
Rahoituskulut	-9	-37	-77	1	-18	-
Osuus osakkuusyritysten voitoista	364	418	-13	205	195	5
Tulos ennen veroja	353	425	-17	206	177	16
Avainluvut			Muutos			
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	56	56	0	-	-	-

Omistusyhteisö-segmentin tulos ennen veroja tammi-kesäkuussa 2016 oli 353 miljoonaa (425), josta 364 miljoonaa euroa (418) tuli Nordean tammi-kesäkuun 2016 tuloksesta Sammolle kirjattavasta osuudesta. Segmentin tulos ennen veroja oli ilman Nordean tulososuutta -11 miljoonaa euroa (7). Ruotsin kruunun heikentyminen euroon nähden paransi Omistusyhteisö -segmentin tulosta 12 miljoonalla eurolla huhti-kesäkuussa 2016, minkä johdosta rahoituskulut olivat miljoona euroa positiiviset toisella vuosineljänneksellä.

Sampo Oyj:n Nordea-omistus on kirjattu taseeseen 7,1 miljardiin euroon. Omistusosuuden markkina-arvo 30.6.2016 oli 6,5 miljardia euroa eli 7,52 euroa osakkeelta. Lisäksi Sampo Oyj:n taseeseen sisältyi kesäkuun 2016 lopussa myös 2,4 miljardin euron (2,4) arvosta tytäryhtiöiden osakkeita.

Muut tapahtumat

Henkilöstö

Sampo-konsernin henkilöstön kokonaismäärä osa-aikaiset työntekijät kokoaikaisiksi työntekijöiksi muuntaen 30.6.2016 oli 6 776 henkeä, kun määrä oli vuoden 2015 lopulla 6 782 henkeä. Henkilömäärä laski hieman vahinkovakuutustoiminnassa ja nousi henkivakuutustoiminnassa.

Katsauskaudella konsernin henkilöstöstä 91 prosenttia työskenteli vahinkovakuutustoiminnoissa, 8 prosenttia henkivakuutustoiminnassa ja prosentti emoyhtiö Sampo Oyj:ssä. Henkilöstöstä työskenteli Suomessa 32 prosenttia, Ruotsissa 28 prosenttia ja Norjassa 20 prosenttia. Baltiassa ja muissa maissa työskenteli 20 prosenttia henkilöstöstä.

Tammi-kesäkuussa 2016 Sampo-konsernissa työskenteli keskimäärin 6 774 henkeä, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 6 725 henkeä.

Palkitseminen

Pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä ei suoritettu maksuja tammi-kesäkuussa 2016. Sampo-konserni oli varannut voimassa olevien pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien tuleviin maksuihin kesäkuun 2016 lopulla 41 miljoonaa euroa (44). Voimassa olevien pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien varausten purusta koitui 3 miljoonan euron positiivinen tulosvaikutus. Lyhytaikaisia kannustimia maksettiin sosiaalikulut mukaan lukien tammi-kesäkuussa 2016 yhteensä 37 miljoonaa euroa (31).

Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien ehdot ovat nähtävillä osoitteessa www.sampo.com/kannustinehdot.

Sampo-konserni julkaisi maaliskuussa 2016 palkka- ja palkkioselvityksensä. Selvitys perustuu Arvopaperimarkkinayhdistyksen 1.10.2010 antaman listayhtiöiden hallinnointikoodin 7. osioon (Palkitseminen), sillä uusi hallinnointikoodi vuodelta 2015 sallii kyseisen raportointikäytännön. Selvitys on julkaistu osoitteessa www.sampo.com/palkitseminen.

Osakkeet ja osakepääoma

Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä oli kesäkuun 2016 lopussa 560 000 000 osaketta, jotka jakaantuivat 558 800 000 A-sarjan sekä 1 200 000 B-sarjan osakkeeseen. Osakkeisiin liittyviä äänioikeuksia on 564 800 000 kappaletta. Kullakin A-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni ja B-osakkeella viisi ääntä. Sammon A-osake on listattu Nasdaq Helsingissä vuodesta 1988.

Yhtiökokous myönsi 21.4.2016 hallitukselle valtuudet hankkia Sammon omia A-sarjan osakkeita enintään 50 000 000 kappaletta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä. Sampo Oyj ei ostanut omia osakkeitaan tammi-kesäkuussa 2016 eikä sillä tai sen tytäryhtiöillä ollut myöskään hallussaan Sammon A-osakkeita kesäkuun 2016 lopussa.

Sampo Oyj vastaanotti tammi-kesäkuussa 2016 kaikkiaan neljätoista Arvopaperimarkkinainlain 9 luvun 5 §:n mukaista ilmoitusta. Niistä kaksitoista liittyi BlackRock, Inc:in (USA veronro 32-0174421) ja sen rahastojen suoraan tai välillisesti rahoitusvälineiden kautta omistamiin Sammon A-osakkeisiin tai niihin liittyviin äänioikeuksiin. Katsauskauden päätyttyä Sampo sai

BlackRockilta ja sen rahastoilta vielä seitsemän uutta ilmoitusta. Ilmoitetut omistusosuuden muutokset on kuvattu oheisessa taulukossa.

BlackRock, Inc:n liputusilmoitukset vuonna 2016

Päivämäärä	% osakkeista ja äänistä		% osakkeista ja äänistä rahoitusvälineiden kautta		Yhteenlaskettu %-osuus	
	Osakkeet	Äänet	Osakkeet	Äänet	Osakkeet	Äänet
25.1.2016	5,02 %	< 5 %	0,03 %	< 5 %	5,04 %	< 5 %
26.1.2016	-	-	-	-	< 5 %	< 5 %
29.1.2016	5,00 %	< 5 %	0,02 %	< 5 %	5,02 %	< 5 %
1.2.2016	-	-	-	-	< 5 %	< 5 %
3.2.2016	5,01 %	< 5 %	0,02 %	< 5 %	5,03 %	< 5 %
4.2.2016	-	-	-	-	< 5 %	< 5 %
4.4.2016	4,96 %	< 5 %	0,05 %	< 5 %	5,01 %	< 5 %
5.4.2016	5,01 %	4,97 %	0,03 %	0,03 %	5,05 %	5,00 %
6.4.2016	5,08 %	5,04 %	0,01 %	0,01 %	5,09 %	5,05 %
22.4.2016	4,94 %	4,90 %	0,24 %	0,24 %	5,19 %	5,14 %
25.4.2016	5,01 %	4,97 %	0,17 %	0,16 %	5,18 %	5,14 %
26.4.2016	5,24 %	5,19 %	0,14 %	0,14 %	5,38 %	5,33 %
Katsauskauden jälkeiset ilmoitukset						
8.7.2016	5,04 %	4,995 %	0,06 %	0,06 %	5,10 %	5,05 %
12.7.2016	4,98 %	4,94 %	0,11 %	0,11 %	5,09 %	5,05 %
22.7.2016	5,02 %	4,98 %	0,04 %	0,04 %	5,06 %	5,02 %
25.7.2016	4,96 %	4,92 %	0,04 %	0,04 %	5,00 %	4,96 %
26.7.2016	5,05 %	5,00 %	0,04 %	0,04 %	5,09 %	5,04 %
28.7.2016	5,01 %	4,97 %	0,04 %	0,04 %	5,05 %	5,01 %
8.8.2016	5,07 %	5,03 %	0,04 %	5,11 %	5,06 %	5,06 %

Lisäksi Sampo vastaanotti Capital Income Builderilta (CIB) kaksi ilmoitusta, jotka koskivat tämän suoraan tai rahoitusvälineiden kautta omistamia Sammon A-osakkeita ja niihin liittyviä äänioikeuksia. CIB on Capital Group Companies, Inc:in sataprosenttisesti omistama tytäryhtiö. CIB:n omistamien Sammon osakkeiden määrä nousi 24.2.2016 yli viiteen (5) prosenttiin (5,2) Sampo Oyj:n koko osakekannasta. Osakkeisiin liittyvät äänioikeudet jäivät alle viiden (5) prosentin. Jälkimmäisen ilmoituksen mukaan osakeomistuksen määrä oli 23.5.2016 noussut 5,10 prosenttiin osakkeista ja 5,06 prosenttiin osakkeisiin liittyvistä äänioikeuksista.

Liputusilmoitusten yksityiskohdat ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/fi/osake/liputusilmoitukset.

Luottoluokitukset

S&P nosti 20.4.2016 Ifin luokitukset tasolle A+ ja arvioi yhtiöiden tulevaisuuden näkymät vakaiksi. Samalla S&P aloitti Sampo Oyj:n luottoluokituksen määrittäen sille luokituksen A- ja arvioi sen näkymät vakaiksi. Alla oleva taulukko kuvaa Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden luottoluokituksia kesäkuun 2016 lopussa.

Yhtiö	Moody's		Standard & Poor's	
	Luokitus	Näkymä	Luokitus	Näkymä
Sampo Oyj	Baa2	Positiivinen	A-	Vakaa
If Skadeförsäkring AB (Ruotsi)	A2	Positiivinen	A+	Vakaa
If Vahinkovakuutusyhtiö (Suomi)	A2	Positiivinen	A+	Vakaa

Vakavaraisuus

Vakuutusalakonsernit If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life ovat noudattaneet vakavaraisuuslaskelmissaan 1.1.2016 alkaen Solvenssi II -säännöstöä. Molemmat alakonsernit käyttävät standardikaavaa vakavaraisuuden ja omien varojen laskennassa.

Solvenssi II:n standardikaavan mukainen If-konsernin pääoman vaade oli kesäkuun 2016 lopussa 2 099 miljoonaa euroa (2 073) ja omat varat olivat 3 293 miljoonaa euroa (3 202). Vakavaraisuusaste säilyi vakaana 157 prosentissa (158). S&P:n luottoluokituksen mukainen tavoitepääoma oli kesäkuun 2016 lopussa 2 950 miljoonaa euroa (3 058) ja muokatun pääoman kokonaismäärä oli 3 457 miljoonaa euroa (3 455).

Siirtymäsäännöksiä sovellettaessa Mandatum Lifen vakavaraisuussuhde säilyi vahvana ollen 154 prosenttia (158). Arvioidut omat varat olivat 1 704 miljoonaa euroa (1 913) ja ylittivät siten 1 110 miljoonan euron (1 212) suuruisen Solvenssi II -pääomavaateen 594 miljoonalla eurolla. Ilman siirtymäsäännöksiä omat varat olisivat olleet 1 237 miljoonaa euroa ja vakavaraisuusvaade 1 268 miljoonaa euroa, ja tämän seurauksena vakavaraisuussuhde olisi ollut 98 prosenttia.

Sampo-konserni on luokiteltu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta (2004/699) annetun lain mukaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymäksi. Laki perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/87/EY finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyriytysten ja sijoituspalveluyriytysten lisävalvonnasta. Lakia muutettiin Solvenssi II ja Basel III -sääntöjen vaatimusten mukaiseksi 1.1.2016 alkaen. Valvontaviranomaiset tarkastelevat Sampo-konsernia myös ns. Solvenssi II -ryhmänä ja tämän takia konsernin on laskettava vakavaraisuusvaatimuksensa ja omien varojen määrä konsernitasolla Solvenssi II -sääntöjen mukaisesti. Laskelmat toimitetaan Finanssivalvonnalle vuosineljänneksittäin ja julkaistaan vuosittain vuosikertomuksessa. Tällä hetkellä Solvenssi II -ryhmälaskelmat eivät olennaisesti eroa rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetun lain mukaisista laskelmista.

Konsernin vakavaraisuuspääoman perustana on konsernin konsolidoitu oma pääoma. Sektorikohtaiset erät lisätään siihen, kun taas aineettomat erät ja muut vähennyserät vähennetään siitä.

Sampo-konsernin vakavaraisuus

Milj. e	30.6.2016	31.12.2015
Konsernitaseen oma pääoma	10 830	11 411
Toimialakohtaiset erät	-2 470	-3 371
Aineettomat hyödykkeet ja toimialakohtaiset vähennykset	1 765	2 254
Ryhmittymän omat varat, yhteensä	10 125	10 294
Omien varojen vaatimukset, yhteensä	6 995	7 114
Ryhmittymän vakavaraisuus	3 130	3 179
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (Omat varat suhteessa minimivaatimuksiin, %)	145	145

Konsernin vakavaraisuussuhde (ryhmittymän omat varat suhteessa minimivaatimukseen) oli Solvenssi II -säännöksiä vakuutustytäryhtiöihin sovellettaessa kesäkuun 2016 lopussa 145 prosenttia (145).

Lisätietoja Sampo-konsernin vakavaraisuuslaskennasta on saatavilla vuoden 2015 vuosikertomuksen riskienhallintaliitteestä.

Velkarahoitus

Sampo Oyj:llä oli 30.6.2016 velkarahoitusta 2 462 miljoonaa euroa (2 302) ja korkoa kerryttäviä omaisuuseriä 1 058 miljoonaa euroa (1 343). Korkoa kerryttäviin omaisuuseriin sisältyvät pankkitilit, korkoinstrumentit ja 614 miljoonan euron (579) arvosta tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden liikkeelle laskemia pääomalainoja. Sampo Oyj:n nettovelka oli kesäkuun 2016 lopussa 1 403 miljoonaa euroa (959). Nettovelkalaskelmaan sisältyvät vain korkoa kerryttävät varat ja velat. Sampo Oyj:n bruttovelka oli 37 prosenttia (32) yhtiön omasta pääomasta ja velkaisuusaste oli 27 prosenttia (24).

Sampo Oyj:n taseessa 30.6.2016 olleet rahoitusvelat koostuivat 2 157 miljoonan euron (1 997) senioriehtoista joukkovelkakirjalainoista ja 305 miljoonan euron (305) arvoisista liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista. Sampo Oyj:n velan keskikorko oli koronvaihtosopimusten jälkeen kesäkuun 2016 lopussa 1,35 prosenttia (1,45).

Lisätietoja Sampo-konsernin liikkeeseen laskemista lainoista on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/velkarahoitus.

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät loppuvuodelle 2016

Sampo-konsernin liiketoiminta-alueiden odotetaan raportoivan hyvän toiminnallisen tuloksen vuonna 2016.

Markkina-arvoiset tulokset ovat kuitenkin varsinkin henkivakuutustoiminnassa vahvasti sidoksissa pääomamarkkinoiden kehitykseen. Matala korkotasoo luo lisäksi haastavan ympäristön eräänntyvien korkosijoitusten uudelleen sijoittamiseen.

Vahinkovakuutustoiminnan odotetaan saavuttavan 87–90 prosentin suuruisen yhdistetyn kulusuhteen, kun ei oteta huomioon Ruotsin liikennevakuutuksen vastuuvelan purkua.

Nordean vaikutuksen konsernin tulokseen odotetaan olevan huomattava.

Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuus-tekijät lyhyellä aikavälillä

Sampo-konserni altistuu nykyisessä päivittäisessä liiketoiminnassaan erilaisille riskeille ja epävarmuustekijöille ensisijaisesti erillisinä johdettujen keskeisten liiketoimintayksiköidensä välityksellä. Emoyhtiö Sampo Oyj:n oma altistuminen riskeille on vähäistä.

Sampo-konsernin kannattavuuteen ja sen vaihteluihin vaikuttavat eniten markkina-, luotto- ja vakuutusriskit sekä operatiiviset riskit, joita keskeiset liiketoimintayksiköt kvantifioivat itsenäisesti. Konsernitasolla riskien lähteet ovat samoja, mutta hajautusvaikutusten takia ne eivät ole suoraan yhteenlaskettavissa.

Ennalta arvaamattomat, merkittävät tapahtumat voivat vaikuttaa Sampo-konsernin kannattavuuteen välittömästi. Epävarmuustekijöiden identifiointi on helpompaa kuin epävarmuustekijöiden todennäköisyyksien, ajoituksen ja mahdollisten taloudellisten vaikutusten laajuuden arviointi. Tällä hetkellä on olemassa lukuisia yleisesti tunnistettuja makrotaloudellisia ja poliittisia tekijöitä sekä muita epävarmuuden lähteitä, jotka voivat vaikuttaa finanssialaan monella tavoin negatiivisesti.

Muita epävarmuuden lähteitä ovat toimintaympäristön ennalta arvaamattomat rakenteelliset muutokset sekä jo tunnistetut trendit ja mahdolliset laajakantoiset tapahtumat. Näillä ulkoisilla tekijöillä voi olla vaikutuksia liiketoiminnan harjoittamiseen myös pitkällä aikavälillä.

SAMPO OYJ
Hallitus

Lisätiedot

Talusojohtaja **Peter Johansson**, puh. 010 516 0010

Sijoittajasuhde- ja viestintäjohtaja **Jarmo Salonen**, puh. 010 516 0030

IR-päällikkö **Essi Nikitin**, puh. 010 516 0066

Viestintäpäällikkö **Maria Silander**, puh. 010 516 0031

Tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi

Sampo järjestää median edustajille tänään klo 12.30 suomenkielisen tiedotustilaisuuden hotelli Kämpin Paavo Nurmi -kabinetissa (Pohjoisesplanadi 29, Helsinki).

Analyytikoille ja sijoittajille järjestetään englanninkielinen puhelinkonferenssi klo 16.00. Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon puh. +44 (0)203 194 0552, +46 (0)8 5664 2702, +1 855 7161 597 tai (09) 8171 0465.

Puhelinkonferenssia voi seurata samanaikaisesti myös internetissä osoitteessa www.sampo.com/tulos. Puhelinkonferenssin tallenne on kuunneltavissa myöhemmin samassa osoitteessa.

Tämän lisäksi tulostiedotetta täydentävä englanninkielinen esitysaineisto on nähtävissä osoitteessa www.sampo.com/tulos.

Sampo julkaisee vuoden 2016 tammi–syyskuun osavuosisiraporttinsa 3.11.2016.

Jakelu:

Nasdaq Helsinki

Lontoon pörssi

Keskeiset tiedotusvälineet

Finanssivalvonta

www.sampo.com

Konsernin taloudellinen kehitys

Tunnusluvut

Konserni		1-6/2016	1-6/2015
Voitto ennen veroja	Milj.e	893	1 015
Oman pääoman tuotto käyvin arvo in (RoE)	%	10,9	20,9
Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvo in)	%	5,2	10,5
Omavaraisuusaste	%	30,7	30,6
Konsernin vakavaraisuus ¹⁾	Milj.e	3 130	3 179
Konsernin vakavaraisuussuhde ¹⁾	%	145	145
Henkilöstön keskim. lukumäärä		6 774	6 725
Vahinkovakuutus			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	2 683	2 760
Vakuutusmaksutuotot	Milj.e	2 132	2 180
Voitto ennen veroja	Milj.e	436	511
Oman pääoman tuotto käyvin arvo in (RoE)	%	16,2	31,2
Riskisuhde ²⁾	%	61,6	69,7
Toimintakulusuhde ²⁾	%	22,2	15,4
Vahinkosuhde, ilman perustekorkokulua ²⁾	%	66,9	75,4
Liikekulusuhde ²⁾	%	16,8	9,6
Yhdistetty kulusuhde, ilman perustekorkokulua	%	83,7	85,0
Henkilöstön keskim. lukumäärä		6 177	6 148
Henkivakuutus			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	496	679
Voitto ennen veroja	Milj.e	103	81
Oman pääoman tuotto käyvin arvo in (RoE)	%	6,5	21,8
Liikekustannussuhde	%	105,2	99,8
Henkilöstön keskim. lukumäärä		541	520
Omistusyhteisö			
Voitto ennen veroja	Milj.e	353	425
Henkilöstön keskim. lukumäärä		56	56
Osakekohtaiset tunnusluvut			
Osakekohtainen tulos	euro	1,40	1,60
Osakekohtainen tulos, ml. muut laajan tuloksen erät	euro	1,08	2,05
Osakekohtainen oma pääoma	euro	19,34	19,63
Osakekohtainen substanssi	euro	18,83	25,01
Antioikaistu ylin kurssi	euro	46,56	49,40
Antioikaistu alin kurssi	euro	36,53	37,72
Osakekannan markkina-arvo	Milj.e	20 457	23 660

1) Konsernin vakavaraisuus on laskettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (2004/699) kolmannen luvun mukaisesti konsolidointimenetelmällä. Vakavaraisuustunnuslukujen vertailuluvut on hetkestä 31.12.2015.

2) Vahinkovakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kulujen pohjalta eikä niitä siksi voida johtaa suoraan konsernin tuloslaskelmasta. Vahinkovakuutustoiminnan tulosanalyysi on esitetty liitteessä 16.

Keskimääräisenä ja välitilinpäätöspäivän osakemääränä on käytetty 560 000 000 kappaletta.

Kiinteistöjen arvostuserot on otettu huomioon laskettaessa kokonaispääoman tuottoa, oman pääoman tuottoa, omavaraisuusastetta sekä osakekohtaista substanssia. Veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero sekä laskennallinen verovelka kiinteistöjen arvostuseroista.

Kokonaispääoman sekä oman pääoman tuoton laskennassa on käytetty konsernin laajaa tulosta.

Vakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu valtiovarainministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Finanssivalvonnan ohje- ja määräyskokoelman mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin), %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{kauden laaja tulos} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{oma pääoma yhteensä} \end{aligned}}{\begin{aligned} &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &(\text{vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo}) \end{aligned}} \times 100 \%$$

Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin), %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{liikevoitto} \\ &\pm \text{muut laajan tuloksen erät ennen veroja} \\ &+ \text{korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ &+ \text{vastuuvelan perustekorko} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserojen muutos} \\ &+ \text{taseen loppusumma} \\ &- \text{sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot} \\ &(\text{vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo}) \end{aligned}}{\begin{aligned} &\pm \text{sijoitusten arvostuserot} \\ &(\text{vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo}) \end{aligned}} \times 100 \%$$

Omavaraisuusaste (käyvin arvoin), %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{oma pääoma yhteensä} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{taseen loppusumma} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot} \end{aligned}}{\begin{aligned} &\pm \text{sijoitusten arvostuserot} \\ &(\text{vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo}) \end{aligned}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen riskisuhde, %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{korvauskulut} \\ &- \text{korvausten käsittelykulut} \end{aligned}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen toimintakulusuhde, %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{liikekulut} \\ &+ \text{korvausten käsittelykulut} \end{aligned}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen vahinkosuhde, %

$$\frac{\text{korvauskulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen liikekulusuhde, %

$$\frac{\text{liikekulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde, %

vahinkosuhde + liikekulusuhde

Henkivakuutuksen liikekustannussuhde, %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta} \\ &+ \text{korvausten selvittelykulut} \end{aligned}}{\text{kuormitustulo}} \times 100 \%$$

Osaakohtaiset tunnusluvut

Osaakohtainen tulos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osaakohtainen oma pääoma

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osaakohtainen substanssi

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
± noteeratun osakkuusyhtiön arvostusero konsernissa
± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä x raportointikauden viimeinen kaupantekokurssi

Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain

Milj. e	4-6/2016	1-3/2016	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015
Vakuutusmaksutulo	1 289	1 734	1 191	1 027	1 364
Sijoitustoiminnan nettotuotot	189	-30	374	-194	158
Liiketoiminnan muut tuotot	10	9	15	9	13
Korvauskulut	-939	-934	-949	-861	-1 090
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-17	-238	-84	584	30
Henkilöstökulut	-135	-142	-146	-153	11
Liiketoiminnan muut kulut	-138	-136	-139	-121	-147
Rahoituskulut	-1	-10	-27	-2	-19
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	219	164	179	171	208
Kauden voitto ennen veroja	477	416	413	460	528
Verot	-55	-55	-49	-62	-69
Kauden voitto	421	362	364	398	459
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-42	-6	39	-85	-8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	51	-151	129	-409	-170
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-2	-30	45	-109	73
Verot	-11	31	-27	87	33
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-5	-155	185	-517	-71
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-18	-2	-21	3	78
Verot	4	0	5	-1	-19
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-14	-2	-16	2	59
KAUDEN LAAJA TULOS	402	204	533	-116	447

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

Milj. e	Liite	1-6/2016	1-6/2015
Vakuutusmaksutulo	1	3 022	3 304
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	159	818
Liiketoiminnan muut tuotot		19	22
Korvauskulut	3	-1 873	-2 107
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos		-255	-1 002
Henkilöstökulut	4	-278	-140
Liiketoiminnan muut kulut		-274	-285
Rahoituskulut		-11	-39
Osuus osakkuusyhtyritysten voitoista/tappioista		383	443
Kauden voitto ennen veroja		893	1 015
Verot		-110	-121
Kauden voitto		783	894
Other comprehensive income for the period			
Items reclassifiable to profit or loss			
Muuntoerot		-49	12
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-100	174
Osuus osakkuusyhtyritysten laajan tuloksen eristä		-32	81
Verot		20	-38
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		-161	229
Items not reclassifiable to profit or loss			
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		-20	32
Verot		5	-8
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		-16	24
KAUDEN LAAJA TULOS		607	1 147
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)		1,40	1,60

Konsernitase, IFRS

Milj. e	Liite	6/2016	12/2015
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		27	26
Sijoituskiinteistöt		205	191
Aineettomat hyödykkeet	5	709	724
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		7 468	7 679
Rahoitusvarat	6, 7, 8, 9, 10	17 431	17 189
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	11	5 806	5 847
Laskennalliset verosaamiset		40	36
Saamiset jälleenvakuutusopimuksista		255	242
Muut varat		1 953	1 708
Käteiset varat		1 418	1 997
Varat yhteensä		35 310	35 639
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	12	14 647	14 447
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	13	5 810	5 841
Rahoitusvelat	14	2 535	2 375
Laskennalliset verovelat		446	468
Varaukset		36	51
Eläkeveloitteet		104	90
Muut velat		902	957
Velat yhteensä		24 480	24 228
Oma pääoma			
Osakepääoma		98	98
Rahastot		1 531	1 531
Kertyneet voittovarot		8 836	9 325
Muut oman pääoman erät		366	457
Oma pääoma yhteensä		10 830	11 411
Oma pääoma ja velat yhteensä		35 310	35 639

Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. e	Osake- pääoma	Vara- rahasto	SVOP- rahasto	Voitto- varat 1)	Muunto- erot 2)	Myytävässä olevat rahoitus- varat 3)	Yht.
Oma pääoma 1.1.2015	98	4	1 527	8 655	-400	1 039	10 924
Muutokset omassa pääomassa							
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus				8			8
Osingonjako				-1 092			-1 092
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				3			3
Kauden voitto				894			894
Muut laajan tuloksen erät				69	59	125	253
Oma pääoma 30.6.2015	98	4	1 527	8 538	-341	1 164	10 990
Oma pääoma 1.1.2016	98	4	1 527	9 325	-472	929	11 411
Muutokset omassa pääomassa							
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus				9			9
Osingonjako				-1 204			-1 204
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				7			7
Kauden voitto				783			783
Muut laajan tuloksen erät				-85	-23	-68	-176
Oma pääoma 30.6.2016	98	4	1 527	8 836	-495	860	10 830

1) IAS 19 Eläkevelvoitteet standardin nettovaikutus voittovaroihin oli -85 (69) milj. e.

2) Muut laajan tuloksen erät sisältävät myös konsernin omistusosuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiö Nordean vastaavista eristä. Voittovarot sisältävät -69 (45) milj. euron osuuden Nordean etuuspohjaisten eläkkeiden vakuutusmatemaattisista voitoista/tappioista. Muuntoerot sisältävät 26 (47) milj. euron osuuden Nordean muuntoeroista. Myytävissä olevat varat puolestaan sisältävät 12 (-11) milj. euron osuuden Nordean myytävissä olevien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksista.

3) Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta -143 (361) milj. euroa. Kauden tulokseen on siirretty 47 (-215) milj. euroa. Eriytetylle Suomi-vakuutus kannalle siirretty osuus oli 16 (10) milj. euroa.

Muuntoeroihin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, rahavirtasuojaukseen sekä eläkelävelvoitteisiin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaikutuksella huomioituja eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. e	1-6/2016	1-6/2015
Kauden alun rahavarat	1 997	2 074
Liiketoiminnan rahavirta	-121	392
Investointien rahavirta	555	526
Rahoituksen rahavirta	-1 013	-965
Maksetut osingot	-1 189	-1 078
Vieraan pääoman lisäys	815	701
Vieraan pääoman vähennys	-639	-587
Kauden lopun rahavarat	1 418	2 027

Rahavirtalaskelmassa esitetään kauden rahavirrat jaoteltuina liiketoiminnan, investointien sekä rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirta sisältää varsinaisen liiketoiminnan rahavirrat. Rahavirrat sijoituksista tytär- ja osakkuusyhtiöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin sijoituksiin esitetään investointien rahavirrassa. Rahoituksen rahavirrassa esitetään rahavirrat, jotka johtuvat toiminnan rahoittamisesta oman tai vieraan pääoman ehdoin. Rahavarat sisältävät käteiset varat sekä muut enintään 3 kuukauden pituiset talletukset.

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sammon konsernitilinpäätös laaditaan EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Puolivuosikatsauksen laatimisessa on noudatettu IAS 34 Osavuosisikatsaukset –standardia. Puolivuosikatsauksen laatimisperiaatteet ja laskentamenetelmät ovat olennaisilta osiltaan samat kuin konsernitilinpäätöksessä vuodelta 2015.

Sampo otti vuoden 2016 alusta käyttöön uusia tai muutettuja standardeja tai tulkintoja. Standardit ja tulkinnat löytyvät Sammon vuoden 2015 tilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Tilinpäätös on luettavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosikertomus.

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.6.2016

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	2 558	492	-	-28	3 022
Sijoitustoiminnan nettotuotot	80	82	3	-5	159
Liiketoiminnan muut tuotot	14	6	8	-8	19
Korvauskulut	-1 312	-562	-	0	-1 873
Vakuutus- ja sijoitussopimus- velkojen muutos	-426	146	-	26	-255
Henkilöstökulut	-250	-22	-6	-	-278
Liiketoiminnan muut kulut	-240	-35	-7	8	-274
Rahoituskulut	-7	-3	-9	7	-11
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	19	0	364	-	383
Voitto ennen veroja	436	103	353	0	893
Verot	-90	-18	-1	-	-110
Kauden voitto	346	85	352	0	783
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-49	-	-	-	-49
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-46	-49	-4	-	-100
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	-32	-	-32
Verot	10	9	1	-	20
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-85	-41	-35	0	-161
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläkejärjestely- istä syntyvät vakuutusmatemaat- tiset voitot ja tappiot	-20	-	-	-	-20
Verot	5	-	-	-	5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-16	-	-	-	-16
KAUDEN LAAJA TULOS	245	44	317	0	607

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.6.2015

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	2 628	676	-	-	3 304
Sijoitustoiminnan nettotuotot	173	599	52	-6	818
Liiketoiminnan muut tuotot	15	8	8	-9	22
Korvauskulut	-1 519	-588	-	-	-2 107
Vakuutus- ja sijoitussopimus- velkojen muutos	-448	-548	-	-6	-1 002
Henkilöstökulut	-106	-24	-10	-	-140
Liiketoiminnan muut kulut	-247	-40	-7	9	-285
Rahoituskulut	-9	-4	-37	10	-39
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	24	0	418	-	443
Voitto ennen veroja	511	81	425	-2	1 015
Verot	-106	-14	0	0	-121
Kauden voitto	404	67	425	-2	894
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	12	-	-	-	12
Myytavissä olevat rahoitusvarat	60	99	7	8	174
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	81	-	81
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	-13	-22	-1	-2	-38
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	59	77	86	6	229
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläke- järjestelyistä syntyvät vakuutus- matemaattiset voitot ja tappiot	32	-	-	-	32
Verot	-8	-	-	-	-8
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	24	-	-	-	24
KAUDEN LAAJA TULOS	488	144	511	5	1 147

Tase segmenteittäin 30.6.2016

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	19	4	3	-	27
Sijoituskiinteistöt	14	194	-	-4	205
Aineettomat hyödykkeet	549	159	0	-	709
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	374	0	7 094	-	7 468
Rahoitusvarat	11 108	5 825	3 157	-2 659	17 431
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	5 849	-	-43	5 806
Laskennalliset verosaamiset	31	0	13	-4	40
Saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista	252	3	-	-	255
Muut varat	1 810	123	31	-12	1 953
Käteiset varat	575	426	416	-	1 418
Varat yhteensä	14 732	12 584	10 716	-2 722	35 310
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuk- sista	9 777	4 870	-	-	14 647
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	5 853	-	-43	5 810
Rahoitusvelat	230	128	2 465	-289	2 535
Laskennalliset verovelat	303	143	-	0	446
Varaukset	36	-	-	-	36
Eläkevelvoitteet	104	-	-	-	104
Muut velat	690	137	88	-13	902
Velat yhteensä	11 140	11 131	2 554	-345	24 480
Oma pääoma					
Osakepääoma					98
Rahastot					1 531
Kertyneet voittovarot					8 836
Muut oman pääoman erät					366
Oma pääoma yhteensä					10 830
Oma pääoma ja velat yhteensä					35 310

Tase segmenteittäin 31.12.2015

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	19	5	3	-	26
Sijoituskiinteistöt	15	180	-	-4	191
Aineettomat hyödykkeet	564	160	0	-	724
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	374	0	7 305	-	7 679
Rahoitusvarat	10 566	6 039	3 243	-2 659	17 189
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	5 865	-	-18	5 847
Laskennalliset verosaamiset	27	-	12	-4	36
Saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista	239	3	-	-	242
Muut varat	1 541	127	51	-10	1 708
Käteiset varat	775	482	739	-	1 997
Varat yhteensä	14 119	12 860	11 354	-2 695	35 639
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitus- sopimuksista	9 433	5 014	-	-	14 447
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	5 858	-	-18	5 841
Rahoitusvelat	216	133	2 314	-289	2 375
Laskennalliset verovelat	314	154	-	0	468
Varaukset	51	-	-	-	51
Eläkevelvoitteet	90	-	-	-	90
Muut velat	669	167	133	-11	957
Velat yhteensä	10 772	11 327	2 447	-318	24 228
Oma pääoma					
Osakepääoma					98
Rahastot					1 531
Kertyneet voittovarot					9 325
Muut oman pääoman erät					457
Oma pääoma yhteensä					11 411
Oma pääoma ja velat yhteensä					35 639

Muut liitetiedot, Milj. e

1 Vakuutusmaksut

Vahinkovakuutustoiminta	1-6/2016	1-6/2015
Vakuutusmaksutulo, ensivakuutus	2 619	2 691
Vakuutusmaksutulo, jälleenvakuutus	64	69
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	2 683	2 760
Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksutulosta	-125	-132
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	2 558	2 628
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuun muutos	-467	-495
Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksuvastuun muutoksesta	40	46
Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksutuotot yhteensä	2 132	2 180

Henkivakuutustoiminta	1-6/2016	1-6/2015
Vakuutusmaksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	58	81
Vakuutusmaksutulo sijoitussidonnaisista vakuutusmaksutuloista	270	325
Vakuutusmaksutulo muista sopimuksista	1	1
Yhteensä	329	407
Jälleenvakuutusmaksut	2	2
Sijoitussopimuksista		
Maksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	0	20
Maksutulo sijoitussidonnaisista sopimuksista	165	250
Yhteensä	165	270
Jälleenvakuuttajien osuus	-3	-3
Henkivakuutustoiminta yhteensä	492	676
Kerta- ja jatkuvat vakuutusmaksut ensivakuutuksesta		
Jatkuvat vakuutusmaksut, vakuutusmaksut	120	160
Kertamaksut, vakuutusmaksut	209	247
Kertamaksut, sijoitusmaksut	165	270
Yhteensä	494	678
Segmenttien väliset eliminoinnit	-28	-
Konserni yhteensä	3 022	3 304

2 Sijoitustoiminnan nettotuotot >

Vahinkovakuutustoiminta	1-6/2016	1-6/2015
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	1	-7
Lainoista ja muista saamisista	4	9
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	73	104
Osakkeet ja osuudet	25	96
Yhteensä	98	199
Yhteensä rahoitusvaroista	103	202
Palkkiokulut	-6	-8
Kulut muista kuin rahoitusveloista	-2	-2
Diskonttauksen purkuvaikutus	-15	-19
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	80	173

> 2 Sijoitustoiminnan nettotuotot >

Henkivakuutustoiminta	1-6/2016	1-6/2015
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	54	-70
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyistä rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	-3	1
Osakkeet ja osuudet	0	0
Yhteensä	-3	2
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset	-5	62
Osakkeet ja osuudet	-73	307
Lainat ja muut saamiset	0	1
Muut	3	-23
Yhteensä	-75	346
Lainoista ja muista saamisista	5	26
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	28	76
Osakkeet ja osuudet	64	209
Yhteensä	93	284
Yhteensä rahoitusvaroista	73	589
Muista varoista	4	3
Palkkiotuotot, netto	5	7
Henkivakuutustoiminta yhteensä	82	599

> 2 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Omistusyhteisö	1-6/2016	1-6/2015
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	6	4
Lainoista ja muista saamisista	-11	5
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	14	24
Osakkeet ja osuudet	-6	19
Yhteensä	7	43
Omistusyhteisö yhteensä	3	52
Segmenttien väliset eliminoinnit	-5	-6
Konserni yhteensä	159	818

3 Korvauskulut

Vahinkovakuutustoiminta	1-6/2016	1-6/2015
Maksetut korvaukset	-1 427	-1 365
Jälleenvakuuttajien osuus	42	35
Maksetut korvaukset, netto	-1 385	-1 330
Korvausvastuun muutos	98	-189
Jälleenvakuuttajien osuus	-25	0
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	-1 312	-1 519
Henkivakuutustoiminta	1-6/2016	1-6/2015
Maksetut korvaukset	-567	-558
Jälleenvakuuttajien osuus	2	2
Maksetut korvaukset, netto	-565	-556
Korvausvastuun muutos	3	-32
Jälleenvakuuttajien osuus	0	0
Henkivakuutustoiminta yhteensä	-562	-588
Segmenttien väliset eliminoinnit	0	-
Konserni yhteensä	-1 873	-2 107

4 Henkilöstökulut

Vahinkovakuutustoiminta	1-6/2016	1-6/2015
Palkat ja palkkiot	-183	-183
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	2	-9
Eläkekulut	-34	102
Muut henkilösivukulut	-35	-16
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	-250	-106
Henkivakuutustoiminta	1-6/2016	1-6/2015
Palkat ja palkkiot	-18	-18
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	0	-2
Eläkekulut	-3	-3
Muut henkilösivukulut	-1	-2
Henkivakuutustoiminta yhteensä	-22	-24
Omistusyhteisö	1-6/2016	1-6/2015
Palkat ja palkkiot	-5	-4
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	1	-4
Eläkekulut	-1	-1
Muut henkilösivukulut	-1	0
Omistusyhteisö yhteensä	-6	-10
Konserni yhteensä	-278	-140

5 Aineettomat hyödykkeet

Vahinkovakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Liikearvo	533	547
Muut aineettomat hyödykkeet	16	17
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	549	564
Henkivakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Liikearvo	153	153
Muut aineettomat hyödykkeet	6	7
Henkivakuutustoiminta yhteensä	159	160
Konserni yhteensä	709	724

6 Rahoitusvarat

Vahinkovakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	21	21
Lainat ja muut saamiset		
Lainat	27	108
Jälleenvakuutustalletesaamiset	1	1
Yhteensä	27	108
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	9 636	8 916
Osakkeet ja osuudet	1 424	1 522
Yhteensä	11 060	10 437
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	11 108	10 566
Henkivakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	12	11
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat		
Saamistodistukset	24	47
Osakkeet ja osuudet	2	2
Yhteensä	26	48
Lainat ja muut saamiset		
Lainat	21	24
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	3 283	3 414
Osakkeet ja osuudet *)	2 483	2 542
Yhteensä	5 766	5 956
Henkivakuutustoiminta yhteensä	5 825	6 039
*) josta korkorahastosijoituksia	107	113
Omistusyhteisö	6/2016	12/2015
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	9	21
Lainat ja muut saamiset		
Talletukset	1	1
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	642	603
Osakkeet ja osuudet	136	248
Yhteensä	778	852
Sijoitukset tytäryhtiöissä	2 370	2 370
Omistusyhteisö yhteensä	3 157	3 243
Segmenttien väliset eliminoinnit	-2 659	-2 659
Konserni yhteensä	17 431	17 189

7 Johdannaissopimukset

Vahinkovakuutustoiminta	6/2016			12/2015		
	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	68	-	4	2 069	0	2
Valuuttajohdannaiset	3 363	20	27	2 878	21	15
Osakejohdannaiset	0	1	-	-	-	-
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	3 432	21	31	4 948	21	17
Henkivakuutustoiminta	6/2016			12/2015		
	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	-	-	-	4 618	0	1
Luottoriskijohdannaiset	-	-	-	643	-	0
Valuuttajohdannaiset	1 958	12	22	1 789	9	22
Yhteensä	1 958	12	22	7 050	9	24
Suojaavat johdannaiset						
Käypää arvoa suojaavat	554	-	6	602	2	9
Henkivakuutustoiminta yhteensä	2 512	12	28	3 981	11	33
Omistusyhteisö	6/2016			12/2015		
	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	500	6	-	800	10	-
Valuuttajohdannaiset	400	1	1	74	1	2
Osakejohdannaiset	11	2	3	60	10	10
Omistusyhteisö yhteensä	911	9	4	933	21	12

8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Suurin osa Sampo-konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Rahoitusvarat 30.6.2016	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaisopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	6	-	6
Valuuttajohdannaiset	-	33	-	33
Osakejohdannaiset	-	2	-	2
Yhteensä	-	41	-	41
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2	-	-	2
Saamistodistukset	18	6	0	24
Yhteensä	20	6	0	26
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	551	10	14	575
Saamistodistukset	674	524	27	1 224
Rahastot	2 715	901	114	3 729
Johdannaisopimukset	-	13	-	13
Yhteensä	3 940	1 447	155	5 541
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	1 889	-	45	1 934
Saamistodistukset	9 480	3 735	57	13 272
Rahastot	1 261	66	782	2 110
Yhteensä	12 629	3 801	884	17 315
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	16 589	5 295	1 039	22 923

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Rahoitusvelat 30.6.2016	Level 1	Level 2	Level 3	Total
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	-	4	-	4
Valuuttajohdannaiset	-	56	-	56
Osakejohdannaiset	-	3	-	3
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	-	63	-	63

Rahoitusvarat 31.12.2015	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	10	-	10
Muut korkojohdannaiset	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset	-	33	-	33
Osakejohdannaiset	-	10	-	10
Yhteensä	-	53	-	53

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2	-	-	2
Saamistodistukset	18	29	0	47
Yhteensä	20	29	0	48

Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	616	7	17	639
Saamistodistukset	751	453	27	1 231
Rahastot	2 720	987	46	3 753
Johdannaissopimukset	-	7	-	7
Yhteensä	4 087	1 454	89	5 630

Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2 129	-	46	2 175
Saamistodistukset	9 227	3 327	89	12 643
Rahastot	1 296	39	801	2 136
Yhteensä	12 652	3 366	936	16 954

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	16 759	4 901	1 026	22 686
--	---------------	--------------	--------------	---------------

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Rahoitusvelat 31.12.2015	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaispöytäkirjat				
Korkojohdannaiset	-	4	-	4
Valuuttajohdannaiset	-	48	-	48
Osakejohdannaiset	-	10	-	10
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	-	63	-	63

	6/2016 Siirrot tasolta 2 tasolle 1	6/2016 Siirrot tasolta 1 tasolle 2	12/2015 Siirrot tasolta 2 tasolle 1	12/2015 Siirrot tasolta 1 tasolle 2
Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä				
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	63	-	324	4
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	268	517	339	257

Käypien arvojen herkkyyshanalyysi

Rahoitusvarojen ja -velkojen herkkyyttä valuuttakurssimuutoksille tarkastellaan liiketoiminta-alueittain eri kotivaluuttojen vuoksi. Vahinkovakuutuksessa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön heikkeneminen kotivaluuttaa (SEK) vastaan vaikuttaisi tulokseen -4 (9) milj. euroa ja omaan pääomaan -2 (-3) milj. euroa. Henkivakuutuksessa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan vaikuttaisi tulokseen 12 (23) milj. euroa ja omaan pääomaan -89 (-79) milj. euroa. Omistusyhteisössä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan ei vaikuttaisi tulokseen, mutta vaikutus omaan pääomaan olisi -61 (-68) milj. euroa. Vertailuluvut ovat tilanteesta 31.12.2015.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyshanalyysi eri markkinariskiskenaarioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon tilanteessa 30.6.2016.

Herkkyysharkastelut sisältävät johdannaispositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyyshanalyysit on laskettu ennen veroja.

Sampo Oyj:n velkarahoituksen vaikutusta ei ole sisällytetty laskelmiin.

	Korko		Osake	Muut sijoitukset
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös	20 % alas	20 % alas
Vaikutus tulokseen	-3	3	0	0
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	281	-261	-633	-206
Kokonaisvaikutus	278	-258	-633	-206

9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset >

Rahoitusvarat 30.6.2016	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/ tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/ tappiot yht.	Ostot	Myyntit	Siirrot tasolta/ tasolle 1 ja 2	30.6.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 30.6.2016
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	17	-7	-	7	-2	-	14	-
Saamistodistukset	27	0	-	-	-	-	27	0
Rahastot	46	0	-	76	-8	-	114	2
Yhteensä	89	-7	-	83	-11	-	155	2
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	46	0	0	0	-1	-	45	0
Saamistodistukset	90	1	0	113	-145	-	58	0
Rahastot	801	-9	-22	112	-100	-	781	-30
Yhteensä	936	-9	-22	225	-247	-	884	-30
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 026	-15	-22	308	-257	-	1 039	-28

	6/2016		
	Realisoituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	-15	-22	-37
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	-6	-22	-28

> 9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Rahoitusvarat 31.12.2015	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myyntit	Siirrot tasolta/tasolle 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2015
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	16	2	-	3	-4	-	17	1
Saamistodistukset	24	0	-	0	0	3	27	0
Rahastot	57	2	-	11	-23	-	46	2
Yhteensä	96	3	-	14	-27	3	89	3
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	228	14	-2	0	-194	-	46	2
Saamistodistukset	78	9	0	90	-86	-	90	0
Rahastot	748	25	13	174	-159	-	801	7
Yhteensä	1 054	48	10	264	-440	-	936	9
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 150	51	10	278	-467	3	1 026	12

	12/2015		
	Realisoituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut kauden voitot tai tappiot yhteensä	51	6	57
Tuloslaskelmaan kirjatut kauden voitot tai tappiot kauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	6	6	12

10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi

	6/2016		12/2015	
	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	48	-10	46	-9
Saamistodistukset	57	-1	89	-2
Rahastot	779	-156	801	-160
Yhteensä	885	-167	936	-171

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Sampo-konserni ei kannu sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtoisten oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos tilanteessa 30.6.2016 aiheuttaisi saamistodistusten osalta 1 (2) milj. euron ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen 165 (169) milj. euron arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessä. Jokseenkin mahdollinen tulosvaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 1,5 (1,5) prosenttia.

11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset

Henkivakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	1 267	1 248
Osakkeet ja osuudet	4 304	4 392
Lainat ja saamiset	265	217
Johdannaissopimukset	13	7
Henkivakuutustoiminta yhteensä	5 849	5 865
Segmenttien väliset eliminoinnit	-43	-18
Konserni yhteensä	5 806	5 847

12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista >

Vahinkovakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Vakuutussopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu	2 485	2 017
Korvausvastuu	7 292	7 416
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	9 777	9 433
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vakuutusmaksuvastuu	86	46
Korvausvastuu	166	193
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	252	239

> 12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Henkivakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Vakuutusopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	2 406	2 515
Korvausvastuu	2 432	2 460
Yhteensä	4 838	4 975
Velka muista vakuutusopimuksista		
Vakuutusmaksuvastuu	0	0
Korvausvastuu	1	1
Yhteensä	1	1
Yhteensä	4 839	4 976
Jälleenvakuutusopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu	2	1
Korvausvastuu	1	1
Yhteensä	3	2
Vakuutusopimukset yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	2 409	2 517
Korvausvastuu	2 434	2 462
Yhteensä	4 843	4 978
Sijoitussopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	27	36
Velka vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	2 437	2 552
Korvausvastuu	2 434	2 462
Henkivakuutustoiminta yhteensä	4 870	5 014
Jälleenvakuuttajien osuus		
Korvausvastuu	3	3
Sijoitussopimuksissa ei ole korvausvastuuta.		
Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.		
Sijoitussopimukseen, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 <i>Vakuutusopimukset</i> standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitussopimukset on arvostettu vakuutusopimusten tavoin.		
Konserni yhteensä	14 647	14 447

13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Henkivakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Sijoitussidonnaiset vakuutus- ja sijoitussopimukset	4 115	4 042
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	1 738	1 817
Henkivakuutustoiminta yhteensä	5 853	5 858
Segmenttien väliset eliminoinnit	-43	-18
Konserni yhteensä	5 810	5 841

14 Rahoitusvelat

Vahinkovakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	31	17
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	199	199
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	230	216
Henkivakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	28	33
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	100	100
Henkivakuutustoiminta yhteensä	128	133
Omistusyhteisö	6/2016	12/2015
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	4	12
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Yritystodistukset	305	305
Joukkovelkakirjalainat	2 157	1 997
Yhteensä	2 461	2 302
Omistusyhteisö yhteensä	2 465	2 314
Segmenttien väliset eliminoinnit	-289	-289
Konserni yhteensä	2 535	2 375

15 Ehdolliset velat ja sitoumukset >

Vahinkovakuutustoiminta	6/2016		12/2015	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Takaukset		5		5
Muut peruuttamattomat sitoumukset		15		15
Yhteensä		19		20
Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset				
	6/2016	6/2016	12/2015	12/2015
Vakuudeksi annettu omaisuus	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset
Sijoitukset				
- Sijoitusarvopaperit	231	157	242	159
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		6/2016		12/2015
Sijoitukset		13		0
Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-erään Muut saamiset.				
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset		6/2016		12/2015
Maksettavat vähimmäisvuokrat				
- yhden vuoden kuluessa		30		32
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua		101		98
- yli viiden vuoden kuluttua		48		48
Yhteensä		178		178

> 15 Ehdolliset velat ja sitoumukset

Henkivakuutustoiminta	6/2016	12/2015
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Sijoitussitoumukset	407	397
IT-hankinnat	1	1
Yhteensä	407	398
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		
Käteiset varat	19	19
Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-erään Muut saamiset.		
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset	6/2016	12/2015
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	2	2
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	7	8
- yli viiden vuoden kuluttua	5	7
Yhteensä	13	18
Omistusyhteisö	6/2016	12/2015
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset		
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	1	1
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	-	0
Yhteensä	1	1

16 Vahinkovakuutuksen tulosanalyysi

	1-6/2016	1-6/2015
Vakuutusmaksutuotot	2 132	2 180
Korvauskulut	-1 427	-1 644
Liikekulut	-358	-210
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	-2	-1
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	8	16
Vakuutustekninen kate	352	342
Sijoitustoiminnan nettotuotto	89	183
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-23	-35
Muut tuotot ja kulut	18	21
Liikevoitto	436	511

17 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)

TULOSLASKELMA	1-6/2016	1-6/2015
Liiketoiminnan muut tuotot	8	8
Henkilöstökulut	-6	-10
Poistot ja arvonalentumiset	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-7	-7
Liikevoitto	-5	-8
Rahoitustuotot ja kulut	670	649
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	665	640
Tuloverot	-1	0
Tilikauden voitto	664	640
TASE	6/2016	12/2015
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Aineelliset hyödykkeet	3	3
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2 370	2 370
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	298	296
Osuudet omistusyhteisyriksissä	5 557	5 557
Saamiset omistusyhteisyriksiltä	228	196
Muut osakkeet ja osuudet	136	248
Muut saamiset	116	111
Saamiset	54	84
Rahat ja pankkisaamiset	416	739
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 179	9 606
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	98	98
Käyvän arvon rahasto	5	8
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 527	1 527
Muut rahastot	273	273
Edellisten tilikausien voitto / tappio	4 059	4 026
Tilikauden voitto	664	1 228
Oma pääoma yhteensä	6 625	7 159
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	2 157	1 997
Lyhytaikainen	397	450
Vieras pääoma yhteensä	2 554	2 447
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9 179	9 606

SAMPO GROUP

Sampo Oyj
Fabianinkatu 27
00100 Helsinki

Puhelin 010 516 0100
Y-tunnus: 0142213-3

 www.sampo.com
 [@Sampo_plc](https://twitter.com/Sampo_plc)
 [sampo-plc](https://www.linkedin.com/company/sampo-plc)